

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 6 września 2018 r.

SO-IV.431.7.2018.21

**Pan
Zygmunt Jasiewicz
Burmistrz
Krzyża Wielkopolskiego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, obejmujące treść Projektu wystąpienia pokontrolnego z 2 sierpnia 2018 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Krzyżu Wielkopolskim, mieszczącym się przy ul. Wojska Polskiego 14, 64-761 Krzyż Wielkopolski, zwanym dalej „jednostką kontrolowaną”. W okresie objętym kontrolą, kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Zygmunt Jasiewicz Burmistrz Krzyża Wielkopolskiego, pełniąc jednocześnie z mocy ustawy funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Zespół kontrolny

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

1. Włodzimierz Michalak – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolnego;
 2. Beata Blicharska – starszy inspektor – członek zespołu kontrolerów;
- na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 15 maja 2018 r. nr KN-II.0030.235.2018.1.

Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 19-20 czerwca 2018 r.

Zakres kontroli

Kontrolą objęto realizację przez Urząd Miejski w Krzyżu Wielkopolskim zadań zleconych z zakresu administracji rządowej z zakresu:

- ewidencji ludności,
- dowodów osobistych,
- rejestracji zdarzeń stanu cywilnego,
- administracyjnej zmiany imienia i nazwiska,

w okresie od 1 stycznia 2017 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ocena skontrolowanej działalności

Wojewoda Wielkopolski pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami ocenia realizację przez Urząd Miejski w Krzyżu Wielkopolskim zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących: ewidencji ludności, dowodów osobistych, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska.

Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia.

1/ W obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz administracyjnej zmiany imienia i nazwiska polegające na:

- niezakończonym spisów spraw i nieoznaczaniu znakiem sprawy dokumentów dotyczących sporządzania aktów stanu cywilnego (100% badanych przypadków);
- nieoznaczeniu znakiem sprawy dokumentów z zakresu wydawania odpisów stanu cywilnego (100% badanych spraw);
- niepodpisaniu przez upoważnioną osobę wzmianek dodatkowych dotyczących przeniesienia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego we wszystkich badanych sprawach,
- przyjmowaniu wniosków o zmianę nazwiska zawierających niekompletne informacje, we wszystkich załatwionych w 2017 r. sprawach;
- niestosowaniu w pouczeniach wydanych w 2017 r. indywidualnych aktach prawnych z zakresu administracyjnej zmiany imienia i nazwiska, przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę nadania decyzjom rygoru natychmiastowego wykonania, we wszystkich badanych sprawach;
- niezapewnieniu stronom czynnego udziału w toczących się postępowaniach dotyczących zmiany nazwiska, (100% badanych spraw);
- niewprowadzeniu do systemu elektronicznego „Źródło”, liczby wydanych w 2017 r. decyzji z zakresu zmiany imienia i nazwiska.

2/ W obszarze ewidencji ludności polegające na:

- niedoręczaniu za pokwitowaniem odbioru pism dotyczących udostępniania danych w 100% badanych spraw.

Ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada Prawo o aktach stanu cywilnego¹, zwanej dalej jako: p.a.s.c., funkcję Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego

1 Dz.U. z 2016 r. poz. 2064 ze zm.;

pełnił Pan Artur Oto, który jednocześnie został powołany na stanowisko Sekretarza Urzędu Miejskiego, a także zastępował Burmistrza Krzyża Wielkopolskiego. Sprawami rejestracji stanu cywilnego, w okresie objętym kontrolą, zajmowała się również Pani Halina Wylegała Kierownik Referatu Ogólnego oraz Pani Natalia Bandura Podinspektor Urzędu Miejskiego w Krzyżu Wielkopolskim. Sprawami z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych zajmowała się Pani Kamila Boładź oraz Pani Natalia Bandura.

Pracownicy wykonujący czynności służbowe na tych stanowiskach posiadali zakresy obowiązków, w których ujęte zostały zagadnienia związane z realizacją powierzonych zadań. Wszyscy posiadali, odpowiednio do realizowanych obowiązków, upoważnienia do przetwarzania danych w rejestrze PESEL, rejestrze mieszkańców, rejestrze zamieszkania cudzoziemców, Rejestrze Dowodów Osobistych i Rejestrze Stanu Cywilnego.

Dowód: Zał. USC od Nr 1 do Nr 3;
arkusze kontroli od Nr EL i DO 1 do Nr EL i DO 2.

I. Ewidencja ludności

1. Wykonywanie czynności materialno - technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oraz aktualizacja rejestru PESEL o dane dotyczące zgłoszeń meldunkowych

W badanym okresie w Urzędzie Miejskim w Krzyżu Wlkp. dokonano 458 zgłoszeń meldunkowych. Kontrolą objęto 9 formularzy meldunkowych² (tj. 2%), będących zgłoszeniami pobytu stałego³. Wszystkie badane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z załącznikami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁴, zwanego dalej rozporządzeniem przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego i zawierały dane przewidziane w art. 28 ust. 1, art. 30 ust. 1 i 2, art. 36 i art. 37 ustawy z dnia 24 listopada 2010 r. o ewidencji ludności, zwanej dalej ustawą o ewidencji ludności⁵. Zgłoszenia zostały poprawnie wypełnione. Wszystkie formularze stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego – zameldowania na pobyt stały zawierały potwierdzenie pobytu w formie własnoręcznego podpisu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu zgodnie z § 4 pkt 4 rozporządzenia przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego. Pracownik przyjmujący zgłoszenie meldunkowe każdorazowo potwierdzał jego przyjęcie, sporządzając na formularzu adnotację opatrzoną nazwą miejscowości, datą przyjęcia oraz podpisem. We wszystkich badanych sprawach, dokonano rejestracji danych meldunkowych w rejestrze PESEL.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 1 do Nr EL 9;
zał. EL Nr 1.

2. Wydawanie decyzji w sprawach meldunkowych

Stosownie do postanowień art. 31 i art. 35 ustawy o ewidencji ludności organ gminy wydaje decyzje o zameldowaniu lub wymeldowaniu. W badanym okresie wydano 16 decyzji meldunkowych. Kontroli poddano 2 postępowania administracyjne⁶ (tj. 12%). Badanie wykazało, że w podjętych przez organ postępowaniach prawidłowo zawiadamiano strony

2 12.06.2017, 27.03.2017, 24.08.2017, 11.09.2017, 28.09.2017, 10.11.2017, 27.11.2017, 28.12.2017, 29.12.2017;

3 12.06.2017, 27.03.2017, 24.08.2017, 11.09.2017, 28.09.2017, 10.11.2017, 27.11.2017, 28.12.2017, 29.12.2017;

4 Dz. U. z 2015 r. poz. 1852;

5 Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.;

6 SO.5343.1.5.2017, SO.5343.1.10.2017;

o wszczęciu postępowania na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷, zwanej dalej k.p.a. Informowano strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, oględzin w myśl art. 79 k.p.a. Z każdej czynności postępowania sporządzano protokół zgodny z wymogami przepisu art. 67 k.p.a. Dokonano prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego w myśl art. 80 k.p.a. Korespondencję doręczano zgodnie z przepisami art. 39 k.p.a. Wydane decyzje zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 107 k.p.a. W przypadku postępowania⁸ wydano decyzję o odmowie wymeldowania, a w sprawie⁹ decyzję o wymeldowaniu. W przypadkach obu postępowań¹⁰ za wydanie decyzji została pobrana opłata skarbową zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹¹, zwanej dalej ustawą o opłacie skarbowej. Akta prowadzonych spraw zawierały metrykę zgodnie z art. 66a k.p.a. i przepisami rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹².

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 10 do Nr EL Nr 11.

3. Udostępnianie danych i wydawanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców.

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, dane z rejestru mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry.

W kontrolowanym okresie 249 razy udostępniano dane z rejestru mieszkańców. Badanie 8 spraw¹³ (tj. 3%) dotyczących udostępniania danych z ww. rejestru wykazało, że we wszystkich kontrolowanych sprawach wnioski o udostępnienie danych złożone były na formularzach zgodnych z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego. We wszystkich sprawach, odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych udzielano zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy. Sprawy załatwiane były w terminie zgodnie z art. 35 k.p.a. We wszystkich przypadkach, wnioskodawcy byli zwolnieni z obowiązku opłaty na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności. Udzielone odpowiedzi zostały podpisane przez osobę uprawnioną z upoważnienia organu.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 12 do Nr EL 19.

Stosownie do postanowień art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zaświadczenia z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców wydaje się na wniosek zainteresowanej osoby. W kontrolowanym okresie wydano 259 zaświadczeń. We wszystkich 6 wybranych sprawach¹⁴ (tj. 2% wszystkich przypadków), wnioski o wydanie zaświadczeń były kompletne

7 Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. i Dz. U. z 2017 r. poz. 1257;

8 SO.5343.1.5.2017;

9 SO.5343.1.10.2017;

10 SO.5343.1.5.2017, SO.5343.1.10.2017;

11 Dz. U z 2016 r. poz. 1827 ze zm.;

12 Dz. U. z 2012 r. poz.250;

13 SO.5345.2.39.2017, SO.5345.2.59.2017, SO.5345.2.77.2017, SO.5345.2.127.2017, SO.5345.2.182.2017, SO.5345.2.205.2017, SO.5345.2.213.2017, SO.5345.2.14.15.2017;

14 SO.5345.1.135.2017, SO.5345.1.136.2017, SO.5345.1.161.2017, SO.5345.1.180.2017, SO.5345.1.198.2017, SO.5345.1.200.2017;

i złożone zostały w formie pisemnej. W 2 sprawach¹⁵, w których wymagane było wniesienie opłaty skarbowej zgodnie z zał. nr 1 do ustawy o opłacie skarbowej, do wniosków dołączono potwierdzenie wniesionej opłaty skarbowej. W pozostałych 4 sprawach¹⁶, nie była wymagana opłata skarbową. W aktach spraw znajdują się kopie wydanych zaświadczeń, co jest zgodne z § 60 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁷, zwanej dalej instrukcją kancelaryjną.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 20 do Nr EL 25.

II. Dowody osobiste

1. Przyjmowanie dokumentów stanowiących podstawę do wydawania dowodu osobistego.

W badanym okresie w jednostce kontrolowanej przyjęto 854 wnioski o wydanie dowodu osobistego. Na podstawie 9 zbadanych spraw¹⁸ (tj. 1 %) stwierdzono, że wszystkie wnioski złożono na formularzu zgodnym ze wzorem zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu¹⁹, zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie dowodów osobistych. Pracownik odnotował na wniosku, w formie adnotacji, sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu zgodnie z wymogami § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich zbadanych przypadkach odbiór dowodu osobistego został potwierdzony przez uprawnioną osobę, na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem, stosownie do postanowień art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych oraz § 13 ust. 1 i zał. nr 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w formie papierowej przechowywana była w kopertach dowodowych, oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, tj. zgodnie z przepisami art. 62 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 1 do Nr DO 9.

2. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego

W badanym okresie w kontrolowanej jednostce 120 razy zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego. Spośród 5 badanych spraw²⁰ (tj. 4%) we wszystkich przypadkach posiadacze dowodu osobistego zgłaszali utratę dowodu osobistego na formularzu stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich badanych sprawach organ ustalał zgodność danych posiadacza na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych, co potwierdzały adnotacje na formularzu. Formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przechowywane były w kopertach dowodowych, a zaświadczenie o utracie dowodu

15 SO.5345.1.161.2017, SO.5345.1.198.2017;

16 SO.5345.1.135.2017, SO.5345.1.136.2017, SO.5345.1.180.2017, SO.5345.1.200.2017;

17 Dz. U. 2011 r. Nr 14 poz. 67 ze zm.;

18 19..89, 63..89, 46..75, 32..55, 47..27, 43..78, 81..60, 03..76, 46..51;

19 Dz. U. z 2015 r. poz. 212;

20 06..23, 11..22, 38..51, 66..79, 86..73;

osobistego wydawano zainteresowanemu zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO Nr 10 do Nr DO 14.

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze dowodów osobistych nie stwierdzono nieprawidłowości.

III. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego

W 2017 r., w Urzędzie Stanu Cywilnego w Krzyżu Wielkopolskim, sporządzono łącznie 108 aktów stanu cywilnego. Kontrolą objęto 5 spraw²¹, co stanowi 5% ogólnej liczby sporządzonych aktów. Podczas kontroli zbadano: 1 akt urodzenia sporządzony w trybie szczególnym²²; 2 akty małżeństwa sporządzone w trybie zwykłym²³, 2 akty zgonu sporządzone w trybie zwykłym²⁴.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.ASC/2018 do Nr USC.5.ASC/2018.

Stosownie do art. 104 ust. 4 ustawy p.a.s.c., Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Krzyżu Wielkopolskim przeniósł w drodze transkrypcji do rejestru stanu cywilnego zagraniczny odpis aktu urodzenia. Zdarzenie stanu cywilnego zostało zarejestrowane w Wielkiej Brytanii. Podstawę sporządzenia aktu stanowił odpis aktu urodzenia wydany przez Urząd Stanu Cywilnego w Aviemore/Highland. Wniosek o dokonanie transkrypcji, złożyły osoby uprawnione na podstawie art. 104 ust. 2 i 4 p.a.s.c. Rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami RP, dokonano w formie czynności materialno-technicznej. Do sporządzonego aktu stanu cywilnego wpisana została adnotacja informująca o dokonanej transkrypcji (art. 105 ust.1 p.a.s.c.). Zastępca Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim mając na względzie art. 105 ust. 2 p.a.s.c. wydał wnioskodawcy odpis zupełny aktu stanu cywilnego. Opłata skarbową została pobrana zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6, wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusz kontroli: USC Nr 1.ASC/2018.

W 2 sprawach²⁵ dotyczących sporządzenia aktów małżeństwa w trybie zwykłym – związek małżeński zawarli obywatele RP. Zastępca Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim, dokonał rejestracji zdarzeń zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy p.a.s.c., 1 akt małżeństwa²⁶ został sporządzony w związku z zawarciem małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 ustawy

21 3002043/00/AU/2017/357195, 3002043/00/AM/2017/700615, 3002043/00/AM/2017/730180, 3002043/00/AZ/2017/126714, 3002043/00/AZ/2017/698072;

22 3002043/00/AU/2017/357195;

23 3002043/00/AM/2017/700615, 3002043/00/AM/2017/730180;

24 3002043/00/AZ/2017/126714, 3002043/00/AZ/2017/698072;

25 3002043/00/AM/2017/700615, 3002043/00/AM/2017/730180;

26 302043/00/AM/2017/730180;

z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy²⁷, zwanej dalej k.r.o. Zaświadczenie stwierdzające złożenie oświadczeń przed duchownym oraz zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, duchowny przekazał Zastępcy Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim przed upływem 5 dni, zgodnie z art. 8 § 3 k.r.o. Akty małżeństw zostały sporządzone zgodnie z art. 87 ustawy p.a.s.c. W sprawie, w której małżeństwo zostało zawarte w formie cywilnej²⁸, o której mowa w art. 1 § 1 k.r.o., Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Krzyżu Wielkopolskim przyjął oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński i sporządził akt małżeństwa zachowując termin ustawowy zgodnie z art. 86 ust.1 p.a.s.c. Opłata skarbową za sporządzenie aktów małżeństwa została pobrana zgodnie z częścią I ust. 1 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.2.ASC/2018 do Nr USC.3.ASC/2018.

W sprawach dotyczących sporządzenia aktów zgonu²⁹ – rejestracji dokonał Zastępca Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim, na podstawie art. 13 ust. 2 p.a.s.c., jako organ właściwy ze względu na miejsce zdarzeń. Podstawę sporządzenia aktów stanowiły karty zgonów oraz protokoły zgłoszenia zgonów. Akty zgonów zostały sporządzone w dniu w którym dokonano zgłoszenia zgonu, stosownie do zapisu art. 92 ust. 1 p.a.s.c., protokoły zgłoszenia zgonów spełniały wymogi określone w art. 94 ust. 2 p.a.s.c. Na podstawie art. 47 ust. 1 p.a.s.c., w obu przypadkach, Zastępca Kierownika USC wydał jeden egzemplarz odpisu skróconego aktu zgonu, przedmiotowa czynność podlegała zwolnieniu z pobrania opłaty skarbowej zgodnie z częścią I ust. 2 kol. IV pkt 1 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.4.ASC/2018 do Nr USC.5.ASC/2018.

2. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (skrótowych, zupełnych, na drukach wielojęzycznych)

W 2017 r. w kontrolowanej jednostce wydano 833 odpisy aktów stanu cywilnego. Podczas kontroli zbadano 8 spraw³⁰ (co stanowi 1% wszystkich wydanych w 2017 r. odpisów), wśród zbadanych spraw 3 dotyczyły wydania odpisów aktów urodzenia³¹, 2 dotyczyły wydania odpisów aktów małżeństwa³², 3 dotyczyły wydania odpisów aktów zgonu³³. Wnioski o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego składane były na specjalnie przygotowanych w tym celu formularzach zawierających odpowiednie rubryki z zastrzeżeniem³⁴. Odpisy skrótowych aktów stanu cywilnego zostały sporządzone zgodnie z zaleceniami ustawodawcy

27 Dz.U. z 2015 r. poz. 2082 ze zm.; Dz.U z 2017 r. poz. 682;

28 3002043/00/AM/2017/700615;

29 3002043/00/AZ/2017/126714, 3002043/00/AZ/2017/698072;

30 USC.1.OASC/2018, USC.2.OASC/2018, USC.3.OASC/2018, USC.4.OASC/2018, USC.5.OASC/2018, USC.6.OASC/2018, USC.7.OASC/2018, USC.8.OASC/2018;

31 USC.1.OASC/2018, USC.2.OASC/2018, USC.3.OASC/2018;

32 USC.4.OASC/2018, USC.5.OASC/2018;

33 USC.6.OASC/2018, USC.7.OASC/2018, USC.8.OASC/2018;

34 We wszystkich badanych sprawach wnioski o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego nie zostały opatrzone znakiem sprawy, a w szczególności symbolem klasyfikacyjnym „5362” z wykazu akt, do czego obligują organ administracji zapisy § 5 i § 52 instrukcji kancelaryjnej;

określonymi w art. 48 p.a.s.c., wydano je uprawnionym osobom wskazanym w art. 45 ustawy p.a.s.c. Na podaniu wnioskodawca potwierdzał podpisem fakt i datę odbioru odpisu aktu stanu cywilnego. Należne opłaty skarbowe za wydanie odpisów zostały pobrane, zgodnie z zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 12 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej. W 2 sprawach³⁵ na podstawie art. 2 ust.1 pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej, wydane skrócone odpisy aktów stanu cywilnego, wyłączono z pobrania opłaty skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.OASC/2018 do Nr USC.8.OASC/2018;
zał. USC od Nr 5 do Nr 7.

3. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

W badanym okresie w USC w Krzyżu Wielkopolskim dokonano 710 przeniesień aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego. Kontrolą objęto 7 aktów, co stanowi 1% wszystkich dokumentów przeniesionych w 2017 roku do rejestru stanu cywilnego. Wśród badanych aktów: 2 migracje dotyczyły aktów małżeństwa³⁶, 2 migracje aktów urodzenia³⁷, 3 migracje aktów zgonu³⁸. Zastępca Kierownika USC zachował 7 – dniowy termin do wydania odpisu wnioskowanego aktu, wynikający z art. 125 ust. 3 p.a.s.c. Podczas przenoszenia aktów stanu cywilnego z ksiąg do rejestru stanu cywilnego, w rejestrze elektronicznym zamieszczono treści aktów stanu cywilnego z chwili ich sporządzenia, wzmianki dodatkowe, przypiski i informacje z rubryki „uwagi”. W aktach stanu cywilnego sporządzonych w księgach stanu cywilnego wpisano wzmianki dodatkowe dotyczące przeniesienia tych dokumentów do rejestru stanu cywilnego z oznaczeniem aktów i datą przeniesienia. Czynności rejestracyjne zostały dokonane zgodnie z art. 124 ust. 1-3 ustawy p.a.s.c. z zastrzeżeniem³⁹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.M/2018 do Nr USC.7.M/2018.

4. Postępowanie w sprawie administracyjnej zmiany imion i nazwisk

W badanym okresie Kierownik USC i Zastępca Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim wydali 4 decyzje administracyjne dotyczące zmiany nazwiska⁴⁰, które objęto kontrolą. Wnioski o zmianę nazwiska zostały złożone bezpośrednio do Urzędu Stanu Cywilnego. W skontrolowanych przypadkach, w myśl art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska⁴¹, zwanej dalej u.z.i.n., wnioski złożyli obywatele RP. Wniesione podania zawierały wymagane informacje, zgodnie z zapisem art. 11 ustawy o zmianie imienia i nazwiska z zastrzeżeniem⁴². Po przeprowadzeniu postępowania

35 USC.1.OASC/2018, USC.5.OASC/2018;

36 USC.4.M/2018, USC.5.M/2018;

37 USC.6.M/2018, USC.7.M/2018;

38 USC.1.M/2018, USC.2.M/2018, USC.3.M/2018;

39 We wszystkich badanych sprawach nie zostały podpisane przez upoważnioną osobę, wzmianki dodatkowe dotyczące przeniesienia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, co narusza zapis art.124 ust.3 p.a.s.c.;

40 USC.5355.1.2017, USC.5355.2.2017, USC 5355.3.2017, USC 5355.4.2017;

41 Dz.U. z 2016 r. poz. 10;

42 We wszystkich badanych sprawach, na podaniu nie odnotowano informacji wskazującej na kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia wnioskodawcy (wyjątek stanowi sprawa nr USC 5355.2.2017), a także oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku

administracyjnego Kierownik USC i Zastępca Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim wydali decyzje administracyjne z zachowaniem terminu określonego w art. 35 k.p.a. Indywidualne akty prawne spełniały wymogi ustawodawcy w zakresie niezbędnych elementów składowych, które winna posiadać decyzja administracyjna w myśl art. 107 § 1 k.p.a. Na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstąpiono od sformułowania uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględniały w całości żądanie stron. Wnioskodawca został pouczone o terminie i możliwości wniesienia odwołania do Wojewody Wielkopolskiego. Organ rozstrzygający sprawy w wydanych decyzjach nie uwzględnił obowiązującego przepisu art. 12 ust. 2 u.z.i.n., który stanowi, że wydana decyzja o zmianie imienia bądź nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu. Opłata skarbową została ustalona i pobrana, zgodnie z art. 6 ust. 1, pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej oraz zgodnie z częścią I ust. 7 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ww. ustawy. Wnioskodawcy odebrali decyzje osobiście, co zostało potwierdzone złożonym podpisem i datą odbioru. O dokonanych zmianach nazwisk zawiadomiono, w celu dołączenia stosownych wzmianek, właściwych kierowników urzędów stanu cywilnego. Zmiany nazwisk zostały odzwierciedlone w rejestrze PESEL.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN.1/2018 do Nr ZIN.4/2018;
zał. USC od Nr 8 do USC Nr 10.

5. Weryfikacja ilości prowadzonych spraw.

W trakcie kontroli dokonano sprawdzenia informacji przekazanych przez Urząd Miasta w Krzyżu Wielkopolskim do Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców WUW w Poznaniu, na potrzeby obliczenia wysokości dotacji na zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego. Weryfikacja polegała na porównaniu pozyskanych podczas przeprowadzania kontroli danych dotyczących liczby spraw prowadzonych od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. z wytypowanych obszarów ewidencji ludności oraz rejestracji stanu cywilnego i zmiany imion i nazwisk, z liczbą spraw zadeklarowanych jako zrealizowane przez Urząd Miasta w Krzyżu Wielkopolskim.

Dowód arkusze kontroli: USC.1.DOT/2018;
arkusz kontroli EL i DO Nr 1.

Podczas przeprowadzonej kontroli, w obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego, administracyjnej zmiany imienia i nazwiska oraz ewidencji ludności stwierdzone zostały następujące uchybienia oraz nieprawidłowości.

1/ Prowadzona w Urzędzie Stanu Cywilnego w Krzyżu Wielkopolskim dokumentacja dotycząca sporządzania aktów stanu cywilnego nie zawierała spisów spraw, a dokumenty nie były oznaczane we wszystkich przypadkach, znakiem sprawy. Podobna sytuacja miała miejsce w stosunku do dokumentacji związanej z wydawaniem odpisów aktów stanu cywilnego na wnioski. Stwierdzono, że we wszystkich sprawach dokumenty nie posiadały znaku sprawy. W tym miejscu należy przypomnieć, że instrukcja kancelaryjna obowiązuje organy administracji do prowadzenia spisów spraw a także do oznaczania dokumentów

do innego kierownika USC lub nie została wydana już decyzja odmowna, co jest wymagane zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. b) i pkt 6 p.a.s.c.;

znakiem sprawy. Zgodnie z brzmieniem § 5 i § 52-53 instrukcji kancelaryjnej, dokumentacja tworząca akta spraw to dokumentacja, która została przyporządkowana do sprawy i otrzymała znak sprawy, natomiast znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy.

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień przez Zastępcę Kierownika USC, zostaną założone i będą prowadzone spisy spraw zgodnie z instrukcją kancelaryjną. Natomiast na wnioskach o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego za 2017 i 2018 r. będą naniesione numery spraw ze spisu spraw.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.ASC/2018 do Nr USC.7.ASC/2018;
zał. USC Nr 4 i USC Nr 7.

2/ Niedostatecznie została udokumentowana podstawa wyłączenia pobrania opłaty skarbowej (art. 2 ust. 1 ustawy o opłacie skarbowej) od wydanych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego⁴³. Dotyczy to 1 sprawy o wydanie odpisu skróconego aktu urodzenia⁴⁴, 1 sprawy o wydanie odpisu skróconego aktu małżeństwa⁴⁵. Przedmiotowe wnioski, zawierały bardzo lakoniczne uzasadnienia, które niedostatecznie uzasadniały podstawę do zaniechania pobrania tej opłaty, co stoi w sprzeczności z art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴⁶. Zgodnie bowiem z treścią ww. przepisu w toku postępowania organy podatkowe (Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta) podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym.

Zastępca kierownika USC w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że na wnioskach, które dotyczą wydawania odpisów aktów stanu cywilnego, będą zamieszczane szczegółowe informacje związane z zaniechaniem pobierania opłaty skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli Nr USC.1.OASC/2018 i Nr USC.4.OASC/2018;
zał. USC od Nr 5 do Nr 7.

3/ We wszystkich badanych sprawach dotyczących przeniesienia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, nie zostały podpisane przez upoważnioną osobę wzmianki dodatkowe, co narusza zapis art.124 ust.3 p.a.s.c., który stanowi, że przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego jest czynnością materialno-techniczną, w wyniku której w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych wpisuje się wzmiankę dodatkową o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego, wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia, która nie podlega przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego. Wzmiankę dodatkową w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych może zamieścić upoważniony przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub wójta, (burmistrza, prezydenta miasta) pracownik.

Jak stwierdził Zastępca Kierownika USC w wyjaśnieniach z 20 czerwca 2018 r., zostaną uzupełnione podpisy osób migrujących akty do rejestru stanu cywilnego.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.M/2018 do Nr USC.7.M/2018;
zał. USC Nr 7.

43 USC.1.OASC/2018, USC.5.ASC/2018;

44 USC.1.OASC/2018;

45 USC.5362.13.2017, USC.5362.151.2017;

46 Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.; Dz.U z 2017 r. poz. 201 ze zm.;

4/ W Urzędzie Stanu Cywilnego w Krzyżu Wielkopolskim, zostały przyjęte wnioski o zmianę nazwiska, które nie zawierały wszystkich wymaganych zgodnie z zapisem art. 11 u.z.i.n. informacji. Przeprowadzone czynności kontrolne pozwoliły na stwierdzenie, że Urząd Stanu Cywilnego nie dysponował gotowym wzorem przykładowego wniosku o zmianę imienia i nazwiska. Złożone do organu wnioski o zmianę nazwiska w 3 przypadkach⁴⁷ nie zawierały informacji wskazującej kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska, dotyczyła tego aktu. Ponadto, we wszystkich wnioskach nie zamieszczono oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub że nie została wydana już decyzja odmowna.

W wyjaśnieniach z 19 czerwca 2018 r., Zastępca Kierownika USC wskazał, że zostały opracowane jednolite wzory wniosków w sprawach zmiany imienia i nazwiska, które będą dostępne na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krzyżu Wielkopolskim.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN Nr 1/2018 do Nr ZIN 4/2018;
zał. USC od Nr 8 do USC Nr 10.

5/ Decyzje administracyjne w zakresie zmiany imienia zostały wydane w oparciu o właściwe przepisy prawa materialnego⁴⁸. Jednak we wszystkich sprawach w podstawie prawnej decyzji dodatkowo wywołany został art. 104 k.p.a., a w pouczeniu decyzji błędnie art. 130 § 4 k.p.a. stanowiący, że decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem stron. Wobec powyższego należy wskazać, że zbędnym jest przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przedmiotowego przepisu art. 104 k.p.a., bowiem stosuje się to jedynie w sytuacjach, gdy norma prawa materialnego nie wskazuje jednoznacznie, że rozstrzygnięcie w danej sprawie następuje na drodze decyzji administracyjnej. Z kolei decyzja w sprawie zmiany imienia i nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu na podstawie przepisu art. 12 ust.2 u.z.i.n. Powyższe oznacza, że jej wykonanie polegające na dołączeniu wzmianki dodatkowej do aktu (aktów) stanu cywilnego wnioskodawcy i aktualizacja rejestrów państwowych następuje po jej doręczeniu (data odbioru decyzji) niezależnie od tego, iż jest ona nieostateczna. Strona, której rozstrzygnięcie dotyczy, może uwzględniać skutki decyzji o zmianie imienia lub nazwiska dopiero z chwilą jej doręczenia i w efekcie dopiero wówczas jest uprawniona, a zarazem zobowiązana posługiwać się nowym imieniem lub nazwiskiem.

W złożonych wyjaśnieniach Zastępca Kierownika USC stwierdził, że w wydawanych decyzjach w sprawach zmiany imienia i nazwiska w pierwszej kolejności będą stosowane przepisy prawa materialnego.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN Nr 1/2018 do Nr ZIN 4/2018;
zał. USC od Nr 8 i USC Nr 10.

6/ Naruszono zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym. Podczas dokonywania czynności kontrolnych, stwierdzono, że w sprawach dotyczących zmiany nazwiska nie zapewniono stronom czynnego udziału w toczących się postępowaniach do czego obligują przepisy k.p.a. Zgodnie z brzmieniem art. 10 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Możliwość odstąpienia od tej zasady zachodzi tylko wtedy, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia

47 USC 5355.1.2017, USC 5355.3.2017, USC 5355.4.2017;

48 Ustawa z dnia 17 października 2008r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 12 ust.1;

lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1 przywołanego przepisu. W aktach badanych spraw nie ma zapisów potwierdzających realizację tego przepisu. W związku z powyższym, należy zauważyć, że co do zasady, uchybienie procesowe polegające na naruszeniu prawa strony do czynnego udziału w postępowaniu, bez jej winy, stanowi kwalifikowaną wadę postępowania, mogącą być podstawą wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną.

W złożonych wyjaśnieniach Zastępca Kierownika USC stwierdził, że w prowadzonych postępowaniach w sprawach zmiany imienia i nazwiska będą wysyłane zawiadomienia o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN Nr 1/2018 do Nr ZIN 4/2018;
zał. USC od Nr 10.

7/ We wszystkich badanych sprawach⁴⁹ dotyczących udostępnienia danych z zakresu ewidencji ludności na wniosek, stwierdzono, że akta spraw nie zawierają potwierdzeń odbioru odpowiedzi przez wnioskodawców, co stanowi naruszenie art. 39 k.p.a. oraz udzielone odpowiedzi w nagłówku opatrzone zostały pieczęcią Urzędu Miejskiego w Krzyżu Wlkp.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że dotychczas wszystkie wysyłane pisma dotyczące udostępniania danych były rejestrowane w książce nadawczej prowadzonej w sekretariacie jednostki i każda przesyłka otrzymywała swój indywidualny numer nadawczy, po którym można było ją zidentyfikować i śledzić przebieg jej doręczenia. Wysyłanie ww. pism listem poleconym, podyktowane było trudną sytuacją finansową jednostki, natomiast oznaczanie udzielanych odpowiedzi w nagłówku pieczęcią Urzędu Miejskiego w Krzyżu, było wynikiem pomyłki. Według złożonego oświadczenia od dnia kontroli, powyższe nieprawidłowości już nie występują.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 12 do Nr EL 19;
zał. EL Nr 2, zał.: od EL Nr 2a do EL Nr 2h.

8/ Nie zostały wprowadzone do systemu informatycznego „Źródło”, dane dotyczące liczby wydanych w 2017 r. przez Kierownika USC i Zastępcę Kierownika USC w Krzyżu Wielkopolskim, decyzji w sprawie administracyjnej zmiany imienia i nazwiska. Z przekazanych przez Urząd Miejski w Krzyżu Wielkopolskim raportów za 2017 r., niezbędnych do naliczania dotacji na realizację zadań zleconych, wynika, że zostały wydane 4 decyzje w tych sprawach. Podczas przeprowadzania niniejszej kontroli potwierdzono ten fakt.

Ze względu na powyższe, Zastępca Kierownika USC wyjaśnił, że od czerwca 2018 r. dane dotyczące liczby wydanych decyzji w sprawach administracyjnej zmiany imienia i nazwiska będą wprowadzane do systemu informatycznego „Źródło”.

Dowód: arkusz kontroli USC.1.DOT /2018.

9/ Dokonana weryfikacja informacji przekazanej na potrzeby obliczenia dotacji w zakresie wydawania decyzji w sprawach meldunkowych wykazała, że w 2017 r. przeprowadzono 16 postępowań meldunkowych zakończonych wydaniem decyzji, a do sprawozdania podano liczbę 10 spraw.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że powstała różnica jest skutkiem pomyłki.

49 SO.5345.2.39.2017, SO.5345.2.59.2017, SO.5345.2.77.2017, SO.5345.2.127.2017, SO.5345.2.182.2017, SO.5345.2.205.2017, SO.5345.2.213.2017, SO.5345.214.15.2017.

IV. Ustalenia dotyczące zabezpieczenia budynku, dokumentów i druków ścisłego zarachowania, sprzętu i narzędzi informatycznych

W trakcie kontroli, przeprowadzono oględziny na potrzeby ustalenia sposobu zabezpieczenia dokumentacji.

Ustalono, iż sposób zabezpieczenia dokumentacji z zakresu kontrolowanych zagadnień, w tym zabezpieczenie: kopert zawierających wnioski o wydanie dowodów osobistych, nieodebranych dowodów osobistych, kart kryptograficznych, druków ścisłego zarachowania, dokumentacji z zakresu stanu cywilnego, spełniał wymogi art. 62 ustawy o dowodach osobistych, art. 27 ust. 1-2 ustawy p.a.s.c.

Dowód: zał. USC Nr 11;
zał. DO Nr 1

W związku z powyższymi ustaleniami kontroli w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości zalecam Panu Burmistrzowi podjęcie działań zmierzających do:

1. założenia spisów spraw i oznaczania znakiem sprawy dokumentów przechowywanych w teczkach tematycznych z zakresu rejestracji stanu cywilnego;
2. podpisywania wzmianek dodatkowych zamieszczanych w historycznej księdze stanu cywilnego, przy przenoszeniu aktów do elektronicznego rejestru stanu cywilnego;
3. stosowania przepisów prawa materialnego w postępowaniach dotyczących zmiany imienia lub nazwiska;
4. zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniach administracyjnych;
5. doręczania za pokwitowaniem, pism dotyczących udostępniania danych;
6. bieżącego aktualizowania danych gromadzonych w systemie elektronicznym „Źródło”.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie przez Pana Burmistrza, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia**, informacji o sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 przywołanej powyżej ustawy od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

(-) *Marlena Małąg*

Wicewojewoda Wielkopolski